

NIVEL-onderzoek wijst uit:

Zorg beter voorbereid op rampen dan paar jaar geleden

De overgrote meerderheid van de bedrijven is nog steeds slecht voorbereid op rampen, zo concludeert Netpresenter uit intern onderzoek. Vooral over interne en externe rampencommunicatie is in de meeste bedrijven nog nauwelijks nagedacht. Hoe goed zijn zorginstellingen voorbereid op calamiteiten? NIVEL deed onderzoek bij zorginstellingen.

Negentig procent van de ondervraagde zorginstellingen oefent op rampen, een verbetering ten opzichte van eerdere jaren. Dat is de conclusie van NIVEL-onderzoeker Joris IJzermans.

Ziekenhuizen oefenen vooral intern, ambulancediensten en bureaus voor geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen (GHOR) oefenen vaker multidisciplinair. Er zou meer moeten worden geoefend op chemische rampen, overstromingen of een pandemie. Regionaal maken zorgverleners afspraken en evalueren ze de oefeningen. Als belangrijke knelpunten worden genoemd: gebrek aan geld, tijd, draagvlak, capaciteit en het optreden van communicatieproblemen.

Wet op de Veiligheidsregio's

Na de laatste rampen in Nederland en de terroristische aanslagen in de VS, Spanje en Engeland is het bewustzijn gegroeid dat acute spoedeisende medische hulpverlening een gedegen voorbereiding vergt. De regering en de ministeries van VWS en Binnenlandse Zaken hebben de Wet op de Veiligheidsregio's aangeboden aan de Tweede Kamer. In deze wet is vastgelegd dat zorginstellingen specifiek voorbereid moeten zijn op rampen en crises. Om de voorbereiding te optimaliseren stelt het ministerie van VWS vanaf 2008 tien miljoen euro per jaar beschikbaar.

Evacuatie in geval van brand

Voor evacuatie van patiënten tijdens brand dient de Leidraad voor een ontruimingsplan van gezondheidszorggebouwen (NTA 8112-6) te worden gebruikt. Maar gebeurt dat ook altijd? Als we kijken naar de brand in het Twenteborg Ziekenhuis in Almelo, blijkt die te zijn veroorzaakt doordat niet goed met anesthesiezuilen in operatiekamers is omgegaan. Het ziekenhuis zegt te voldoen aan de brandveiligheidsvoorschriften, maar daarnaast is geconcludeerd dat de evacuatie van patiënten niet goed was geregeld. Het is dan ook duidelijk dat voldoen aan de brandveiligheidsvoorschriften niet genoeg is; men moet ook in staat zijn de voorgeschreven acties in de praktijk uit te voeren. In gezondheidszorginstellingen heeft men te maken met patiënten die niet kunnen lopen en dus vervoerd moeten worden. Wat als er sprake is van een totale brand en er geen

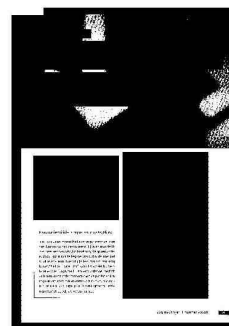
gebruik van liften kan worden gemaakt? Zonder een beproefd plan, waarin iedereen precies weet wat de mogelijkheden zijn en wat zij kunnen en mogen doen kan de ontruiming uitlopen op een grote ramp met ernstige gevolgen.

De NEN 4000 Bedrijfs hulpverlening is bedoeld als instrument voor bedrijven en instellingen om voorbereid te zijn op nood-situaties. De basis voor de bedrijfs hulpverlening zit namelijk in de organisatie: die moet voorbereid zijn op calamiteiten. Dat betekent dat de bedrijfs hulpverleners kennis moeten hebben van de risico's die mogelijke incidenten en calamiteiten kunnen veroorzaken en moeten weten hoe zij dit kunnen opvangen totdat de professionele externe hulpdiensten ter plaatse zijn. Maar gezondheidszorggebouwen vragen wellicht een meer specifieke benadering. ♦

Voor meer informatie over NTA 8112-6 en NEN 4000 kunt u contact opnemen met mr. Steven M. van der Minne, telefoon: (015) 269 03 14, e-mail: steven.vanderminne@nen.nl.

Evacuatiemiddel simpel en doeltreffend

In noodsituaties moeten bedlegerige patiënten veilig en snel kunnen worden geëvacueerd. Bij brand mag de lift niet meer worden gebruikt. Patiënten, die op een andere etage liggen dan de begane grond, zijn niet met bed en al te vervoeren. Hoe krijg je deze mensen dan veilig buiten? Met de s_cape_pod® kan dit door één hulpverlener worden uitgevoerd. Deze evacuatiehoes bevindt zich permanent onder het matras van de patiënt en kan in geval van nood snel en eenvoudig tevoorschijn worden gehaald. De s_cape_pod® is verkrijgbaar bij Hezemans Textiel (Eersel), www.hezemans.com.

Zomerse hitte kan gevaarlijk zijn: zorg voor goede maatregelen

Het is dan wel minder erg dan brand, maar als in de zomer de temperaturen voor langere tijd extreem hoog zijn, is er grote kans op uitdroging of oververhitting van cliënten/patiënten in zorginstellingen. Dit kan worden voorkomen — of in ieder geval tot een minimum worden beperkt — met behulp van een hitteplan. Uit een onderzoek, dat V&VN heeft gehouden, werd door 31% van de digitale bezoekers aangegeven dat in de instelling waar zij werken bij hitte geen speciale maatregelen worden getroffen. 35% gaf aan dat dit wel gebeurde, maar alleen op initiatief van de zorgverleners. De overige 34% zei dat het beleid bij hitte wordt aangepast.

V&VN heeft vijf maatregelen voor verzorgenden en verpleegkundigen op een rijtje gezet. Verkort zijn dit:

1. Maak een overzicht van cliënten/patiënten met een verhoogd risico;
2. Zorg voor voldoende vochtinname;
3. Zorg voor afkoeling;
4. Schakel ook mantelzorg in; en
5. Wees creatief met zorg verlenen.

Belangrijk is dat de medewerkers ook zelf deze maatregelen in acht nemen. Voor detaillering: www.venvn.nl.